

Cum schimba MiCA peisajul cripto în Uniunea Europeană

Încalcarile noilor reglementari ale Uniunii Europene în domeniul criptoactivelor vor putea fi sancționate cu până la 15 milioane de euro sau 15% din cifra de afaceri pentru persoane juridice, respectiv 5 milioane de euro pentru persoane fizice. Aceasta, odata cu intrarea în vigoare – cel mai probabil în a doua parte a anului viitor – a Regulamentului privind piețele criptoactivelor (MiCA), publicat recent în Jurnalul Oficial al UE și care își propune asigurarea unor standarde adecvate de protecție a consumatorilor, sprijinirea inovării pe piața cripto din UE și asigurarea stabilității financiare.

Regulamentul se refera la trei tipuri de criptoactive: (i) token raportat la un activ (a carui valoare cauta sa reflecte fluctuațiile valorii unei monede fiduciare, a unor marfuri sau a altor criptoactive), (ii) token asimilat unei monede electronice (care are ca scop principal sa fie utilizat ca mijloc de schimb) și (iii) token utilitar (care asigura accesul la un bun sau la un serviciu într-un sistem închis).

Emisiunea de criptoactive și admiterea lor la tranzacționare

MiCA creeaza un sistem foarte similar, la nivel structural, cu sistemul utilizat pentru emisiunea de instrumente financiare și admiterea lor la tranzacționare, însă semnificativ simplificat, față de acesta. Toți emitenții vor elabora ceea ce MiCA numește „cartea alba” a respectivului criptoactiv (echivalentul mai puțin complex al prospectului pregătit de un emitent ce intenționează, spre exemplu, listarea acțiunilor pe o bursa de valori, respectiv un document de prezentare ce conține descrierea detaliată cu privire la emitent și la criptoactivul ce urmează a fi emis).

Criptoactivele reglementate de MiCA sunt separate din start în două categorii de risc. Prima categorie, mai puțin riscantă, include tokenurile utilitare pentru care emitenții au doar obligația de a notifica autorității competente documentul de prezentare. În schimb, pentru token-uri raportate la un activ sau asimilate unei monede electronice, este necesară aprobarea documentului de prezentare. Astfel, legiuitorul european alocă un grad mai ridicat de risc acestor două tipuri de criptoactive atât din perspectiva consumatorilor, cât și din perspectiva potențialului impact asupra sistemului financiar, în general.

Similar instrumentelor financiare, există și excepții de la obligația de a pregăti un document de prezentare. Spre exemplu dacă criptoactivele sunt oferite unui număr mai mic de 150 de persoane fizice sau juridice per stat membru sau sunt oferite în mod gratuit. O notă foarte interesantă este aceea că termenul „gratuit” comportă nuanțe: în ipoteza în care, în schimbul criptoactivelor, cumpărătorul furnizează sau se obligă să furnizeze date cu caracter personal, se consideră că nu a existat gratuitate.

Protecția consumatorilor fiind unul dintre obiectivele cheie ale MiCA, în ceea ce privește token-urile utilitare se introduce un drept de retragere pentru o perioadă de 14 zile în favoarea oricărui consumator care cumpara astfel de token-uri (prevederi similare existând în multe alte domenii cu impact asupra consumatorilor).

Cerințe pentru furnizorii de servicii pentru criptoactive

MiCA introduce reguli pentru furnizorii de servicii privind criptoactivele (custodie, operarea platformelor de tranzacționare, servicii de schimb între criptoactive și monede fiduciare etc.). Între acestea se numara cerințele pentru fonduri proprii ce variaza între 50.000 și 150.000 de euro pentru furnizorii de servicii pentru criptoactive (în funcție de serviciile oferite) și ating 350.000 de euro pentru emitenții de token-uri raportate la un activ.

Sunt prevazute atât setul minim de documente necesare pentru autorizare în statul de origine, cât și o procedura simplificata pentru persoanele juridice ce intenționeaza sa furnizeze servicii transfrontaliere, în alte state membre.

Posibil impact asupra cadrului legislativ național

Este interesant de analizat conexiunea dintre MiCA și proiectul de hotărâre de guvern (HG) publicat recent de Ministerul Finanțelor privind autorizarea în România a caselor de schimb între criptomonede și monede fiduciare și a furnizorilor de portofele digitale (entități care intra în noțiunea de furnizori de servicii pentru criptoactive în accepțiunea MiCA).

Proiectul de HG respectiv prevede o procedura specifica de autorizare pentru entitățile române (inconsecventa cu prevederile MiCA) și o procedura simplificata de înregistrare pentru entitățile de drept strain autorizate în alt stat membru – procedura complet inexistentă în cadrul MiCA care reglementeaza furnizarea transfrontaliera de servicii pentru criptoactive strict în baza unei comunicari directe între furnizor și autoritatea competenta din statul sau de origine, autoritatea competenta din statul gazda nefiind implicata în proces.

Astfel, la o prima vedere, pare ca fie procedurile prevazute în proiectul de HG trebuie aliniata cu MiCA înainte de intrarea lor în vigoare, fie vor avea o durata de viața relativ scurta (respectiv pâna la momentul aplicarii MiCA în România).